

Gemeente Aalsmeer

COLLEGEVOORSTEL

Zaaknummer: Z23-083791

Openbaarheid: Ja

Raad: Besluitvorming

Afgestemd met portefeuillehouder via

staf / mail datum: 23 november 2023

Portefeuillehouder: wethouder mr. L.B. Kabout

Behandelend ambtenaar:

Anja van Leeuwen

06-11560409

a.van.leeuwen@amstelveen.nl

Projecten & Advies

Onderwerp

Integraal Huisvestingsplan onderwijs Aalsmeer 2024-2039

Besluit

Het college van burgemeester en wethouders besluit:

1. In te stemmen met het Integraal Huisvestingsplan onderwijs Aalsmeer 2024-2039.
2. In te stemmen met de navolgende prioritering van ontwikkelingen, die zijn opgenomen in het Uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2027:
 1. Nieuwbouw Integraal Kindcentrum in Oosteindedriehoek;
 2. Locatieonderzoek gymlokalen De Rozen en De Baccara, inclusief renovatie of vervanging van OBS Samen Een;
 3. Locatieonderzoek robuuste school in Kudelstaart;
 4. Locatieonderzoek huisvesting Taalsmeer;
 5. Renovatie in combinatie met verduurzaming Jozefschool.
3. De raad voor te stellen:
 1. Het Integraal Huisvestingsplan onderwijs Aalsmeer 2024-2039 vast te stellen;
 2. De prioritering van ontwikkelingen, opgenomen in het Uitvoeringsprogramma voor de periode 2024-2027 vast te stellen.

Samenvatting

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) is een planningsinstrument dat meerjarig de opgave voor onderwijshuisvesting en de daarmee gemoeide kosten toont. Het is gemaakt in nauw overleg met de schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en de Exploitatie Sportaccommodaties Aalsmeer (ESA).

Voor de eerste vier jaren (2024-2027) is de uitvoering concreet gemaakt. Voor de vervolgjaren betreft het een indicatieve fasering. Het IHP wordt vierjaarlijks geactualiseerd.

Doel

Met het IHP komen gemeente en schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en de ESA tot een meer planmatige en doelmatige aanpak voor bouw, beheer en onderhoud van schoolgebouwen en biedt het houvast voor het maken van middellange en lange termijn keuzes.

Prestatie

Voor de **periode 2024-2027** zijn de volgende ontwikkelingen in het IHP opgenomen:

1. Nieuwbouw Integraal Kindcentrum in Oosteindedriehoek;
2. Locatieonderzoek gymlokalen De Rozen en De Baccara, inclusief renovatie of vervanging van OBS Samen Een;
3. Locatieonderzoek robuuste school in Kudelstaart;
4. Locatieonderzoek huisvesting Taalsmeer;
5. Renovatie in combinatie met verduurzaming Jozefschool.

In de besprekingen die zijn gevoerd met de schoolbesturen, kinderopvangpartners en ESA is een aantal uitgangspunten en ambities geformuleerd waar alle partijen mee instemmen.

- *Eigendom*. Als een nieuw schoolgebouw wordt gerealiseerd bepalen de verschillende partijen in gezamenlijkheid de gewenste eigendomsvariant. De huidige eigendomssituaties blijven gehandhaafd.
- *Voorschoolse Educatie*. Als het gaat om het waarborgen van de continuïteit van het kinderopvangaanbod, en met name het aanbod Voorschoolse Educatie en Peuterarrangementen, gaat de gemeente Aalsmeer direct een huurrelatie aan met de kinderopvangpartij, die voor zowel het onderwijs als de gemeente een samenwerkingspartner kan zijn.
- *Duurzaamheid*. De schoolbesturen hebben de ambitie een stap verder te gaan en bij nieuwbouw ENG (Energie Neutrale) gebouwen te willen realiseren. Hierbij worden de extra investeringen gefinancierd door het schoolbestuur en andere betrokken partijen, met als kanttekening dat per situatie wordt gekeken naar de financiële draagkracht van het schoolbestuur.
- *IKC-vorming*. Voor de komende jaren is de gezamenlijke ambitie om te komen tot IKC-vorming voor alle basisscholen, waarbij aandacht is voor maatwerk in iedere kern/wijk.
- *Tieneronderwijs*. De schoolbesturen in Aalsmeer willen het tieneronderwijs met elkaar verder onderzoeken om samen met de gemeente te bepalen of in Aalsmeer een tienerschool gewenst is.

Voor de **periode 2028-2031** zijn de volgende ontwikkelingen voorzien:

- *Tieneronderwijs*. In de periode 2024-2027 ontstaat duidelijkheid over het al dan niet oprichten van een tienerschool. Als er een unaniem akkoord is voor het realiseren van een tienerschool, dan heeft dit gevolgen voor de onderwijshuisvesting. Verdere uitwerking volgt in deze periode.
- *OBS Samen Een en sportvoorzieningen*. In de periode 2024-2027 ontstaat duidelijkheid over eventuele renovatie of vervanging van OBS Samen Een en de twee gymlokalen De Rozen en De Baccara. Verdere uitwerking volgt in deze periode.
- *Robuuste school Kudelstaart*. In de periode 2024-2027 ontstaat duidelijkheid over het onderwijsaanbod in Kudelstaart en de daarbij horende consequenties voor de onderwijshuisvesting. Verdere uitwerking volgt in deze periode.
- *Aanpassingen De Mikado*. Zodra De Brug uit De Mikado is verhuisd, ontstaat er ruimte in het schoolgebouw voor de achtergebleven partijen. Voor een dan betere verdeling binnen het schoolgebouw wordt een programma van eisen opgesteld door de zittende partijen. Zo is mogelijk om de resterende negen tijdelijke daklokalen te verwijderen. Het programma van eisen geeft een indicatie van de kosten. Verder moet worden bepaald welke kosten voor rekening komen voor de gemeente en welke voor de andere partijen.

Voorgeschiedenis en context

De gemeente en schoolbesturen hebben behoefte aan een meerjarig plan waarin de bouw, renovatie, beheer en onderhoud van de schoolgebouwen is opgenomen. Een wetswijziging waarin gemeenten verplicht worden gesteld een IHP vast te stellen is in voorbereiding en zal naar verwachting per 1 januari 2025 ingaan. Veranderingen in de wet zijn:

- Een verplichting voor het vaststellen van een IHP voor gemeenten en een meerjarenonderhoudsplan (MJOP) voor schoolbesturen;
- Renovatie wordt een voorziening in de huisvesting waar de gemeente voor verantwoordelijk is. Scholen ouder dan 40 jaar moeten voortaan in het IHP worden opgenomen;
- Het investeringsverbod in het primair onderwijs wordt opgeheven;
- Een zorgplicht voor het schoolbestuur voor een gezond binnenklimaat.

Vooruitlopend op de wetswijziging wordt in dit IHP zoveel mogelijk ingespeeld op de eisen die aan een IHP vanaf 2025 worden gesteld. Eisen waar we (nog) niet aan kunnen voldoen, worden in een volgende actualisatie opgenomen.

In het IHP zijn de relevante wettelijke kaders (hoofdstuk 3) benoemd en aangegeven welke aspecten hiervan medebepalend zijn voor de onderwijshuisvesting. De Wet op het primair onderwijs (WPO) stelt in art. 91 dat de gemeente zorg draagt voor onderwijsvoorzieningen. De gemeente heeft een verordening voorziening huisvesting onderwijs gemeente Aalsmeer 2016 waarin de 'spelregels' zijn opgenomen voor het aanvragen van voorzieningen en het beoordelen daarvan.

Het voortgezet onderwijs en het middelbaar beroepsonderwijs in onze gemeente worden aangeboden door Yuverta. Yuverta valt onder de Wet educatie en beroepsonderwijs en is daarmee zelf verantwoordelijk voor de onderwijshuisvesting. Om deze reden maakt de onderwijshuisvesting van Yuverta mavo Aalsmeer (voorheen Westplas mavo) en Yuverta vmbo Aalsmeer (voorheen De Groenstrook) geen onderdeel uit het IHP.

Naast de kaders voor onderwijs, zijn ook de kaders voor kinderopvang met de Voorschoolse Educatie en Peuterarrangementen, en de Klimaatwet en het Klimaatakkoord van invloed op de strategische visie in het IHP.

In hoofdstuk 4 komen relevante beleidsthema's binnen de gemeente Aalsmeer aan de orde. De beleidsthema's worden toegelicht en hieruit is een aantal uitgangspunten en ambities benoemd, die gaan over de eigendomssituatie, de Voorschoolse Educatie, duurzaamheid, IKC-vorming en Tieneronderwijs.

Overwegingen die hebben geleid tot het voorgestelde besluit

1.1 Het IHP geeft duidelijkheid en houvast.

Over de periode 2024-2027 zijn de ontwikkelingen helder omschreven. Alle partijen hebben daar behoefte aan en kunnen in ieders planning en begroting hiermee rekening houden.

1.2 Het IHP geeft inzicht in budgetten.

Voor het uitvoeringsplan is geld nodig. Voor twee van de vijf ontwikkelingen -nieuwbouw IKC in Oosteindedriehoek en locatieonderzoek gymlokalen i.c.m. vervanging/verduurzaming OBS Samen Een- is al budget opgenomen in het Meerjaren Investeringsprogramma Aalsmeer.

Voor twee locatieonderzoeken -robuuste school in Kudelstaart en huisvesting Taalsmeer- moet nog budget worden aangevraagd in de Kadernota 2025. Het laatste ontwikkelpunt heeft vooralsnog geen budgettaire consequenties.

Ook de schoolbesturen, kinderopvangpartijen en de ESA kunnen in hun Meerjaren Investeringsprogramma rekening houden met toekomstige uitgaven.

2.1 Prioritering van de ontwikkelingen managet verwachtingen.

Het prioriteren van de ontwikkelingen in het uitvoeringsplan geeft alle partijen inzicht in de volgorde en planning. Elke partij kan rekening houden met de inzet van uren en budgetten.

3.1 Vaststellen van het IHP ligt bij de gemeenteraad.

Voor het uitvoeringsplan is geld nodig en deze bevoegdheid om budget beschikbaar te stellen ligt bij de gemeenteraad. Ook zijn in het IHP uitgangspunten en ambities opgenomen, waarbinnen de toekomstige ontwikkelingen vorm kunnen krijgen. Deze kaders worden hiermee door de gemeenteraad vastgesteld.

Keuzemogelijkheden/alternatieven

Voor alle ontwikkelingen geldt dat er in de verschillende processen momenten zijn van terugkoppeling met een stand van zaken en met conclusies en aanbevelingen. Met een vervolgbesluit kunnen weer vervolgstappen worden genomen in het proces.

Participatie

Het IHP is tot stand gekomen in samenwerking met de schoolbesturen, kinderopvangorganisaties en de ESA. Er zijn themagerichte gesprekken gevoerd gezamenlijk met alle partijen en hieruit zijn uitgangspunten en ambities geformuleerd. Op het voorlopig IHP hebben de partijen hun zienswijze kunnen geven. Zij hebben één gezamenlijke zienswijze gegeven en dit is opgenomen in bijlage A.

Kantekeningen en risico's

Met het (laten) vaststellen van het IHP committeert de gemeente zich aan de uitvoering en de prioritering van de genoemde ontwikkelingen in de periode 2024-2027.

Financiën

2.1 Nieuwbouw Integraal Kindcentrum in Oosteindedriehoek.

De kredieten voor de nieuwbouw van het IKC in Oosteindedriehoek zijn opgenomen in het Meerjaren Investeringsplan Aalsmeer. De voorbereidingskosten zijn geraamd op € 1.336.000. De totale investering bedraagt inclusief voorbereidingskosten € 16.700.000. Voor de grondverwerving is een bedrag van € 860.000 opgenomen.

2.2 Locatieonderzoek gymlokalen De Rozen en De Baccara, inclusief renovatie of vervanging van OBS Samen.

In de Kadernota 2024 is eenmalig een bedrag van € 160.000 opgenomen en in de begrotingsbehandeling vastgesteld. Het budget is opgenomen in het Meerjaren Investeringsplan Aalsmeer.

2.3 Locatieonderzoek robuuste school Kudelstaart

Voor het locatieonderzoek is nog geen budget beschikbaar, maar wordt in de Kadernota 2025 meegenomen. Voor het uitvoeren van een locatieonderzoek is eenmalig een budget van € 160.000 nodig.

2.4 Locatieonderzoek huisvesting Taalsmeer

Voor het locatieonderzoek is nog geen budget beschikbaar, maar wordt in de Kadernota 2025 meegenomen. Voor het uitvoeren van een locatieonderzoek is eenmalig een budget van € 160.000 nodig.

2.5 Renoveren in combinatie met verduurzamen Jozefschool

Voor het voeren van verkennende gesprekken met het schoolbestuur is geen budget nodig. De verwachting is dat voor de uitkomsten van de gesprekken aan het einde van deze periode apart een verzoek wordt gedaan om budget beschikbaar te stellen.

Vervolgstappen

Uitvoering en procesplanning

Ontwikkelingen in de periode 2024-2027.

2.1 Nieuwbouw Integraal Kindcentrum in Oosteindedriehoek.

Het programma van eisen moet begin 2024 worden vastgesteld, waarna de start gemaakt kan worden met de architectenselectie. Het ontwerpproces wordt daarmee in gang gezet. Met een doorgerekend definitief ontwerp verzoeken we de gemeenteraad het bouwkrediet beschikbaar te stellen. Daarna volgt de aanbesteding. Afhankelijk van het aanbestedingsresultaat bestaat er een kans dat er aanvullend krediet nodig is. Maar dat is geheel afhankelijk van de krapte in de bouwmarkt, grondstofprijzen van dat moment e.d. Na de gunning kan het bouwen beginnen en is de in gebruik name gepland in 2027.

2.2 Locatieonderzoek gymlokalen De Rozen en De Baccara, inclusief renovatie of vervanging van OBS Samen.

Voor de twee gymlokalen is een onderzoek afgerond naar de mogelijkheid om enerzijds te renoveren/verduurzamen of anderzijds te vernieuwen. De conclusie is dat vervangende nieuwbouw een goede optie kan zijn.

Het schoolgebouw van OBS Samen Een is bijna 50 jaar. Na de aanpassingen in het schoolgebouw en het opknappen van de buitenspeelruimte is renovatie of vervanging van het schoolgebouw geen spoedeisende kwestie, maar het is wel belangrijk om met het schoolbestuur de toekomst van het schoolgebouw te bespreken.

Beide ontwikkelingen worden in één vervolgonderzoek voortgezet. In 2024 volgt een Plan van Aanpak met het verzoek aan de gemeenteraad het budget beschikbaar te stellen.

2.3 Locatieonderzoek robuuste school Kudelstaart

Op het moment van het schrijven van dit voorstel zijn de schoolbesturen met elkaar in overleg over de toekomst van het onderwijsaanbod in de kern Kudelstaart. De schoolbesturen vinden het belangrijk dat het onderwijs door robuuste scholen wordt aangeboden. Met een robuuste school wordt bedoeld een school met een omvang van ca. 250 leerlingen, met ruimten voor kinderopvang en buitenschoolse opvang en indien nodig een sportvoorziening. De uitkomst van het overleg is bepalend voor de onderwijshuisvesting in Kudelstaart. De toekomst van het schoolgebouw van KC De Ruimte moet hierin worden meegenomen, aangezien het schoolgebouw ouder is dan 40 jaar.

Een ander aandachtspunt is het onderzoek naar de mogelijkheden voor het vervangen van de Proosdijhal. Hier moet worden opgemerkt dat zowel het basisonderwijs in De Rietpluim als KC De Ruimte gebruik maakt van deze sporthal voor het bewegingsonderwijs. Het bieden van binnensportaccommodatie voor het bewegingsonderwijs is een huisvestingsvoorziening die de gemeente verplicht is beschikbaar te stellen.

Rekening houdend met bovenstaande separate ontwikkelingen is het zaak om in 2024 genoemde ontwikkelingen integraal op te pakken en gesprekken te voeren met zowel de schoolbesturen als met ESA.

Afhankelijk van de uitkomst naar de toekomst van het onderwijsaanbod is het belangrijk rekening te houden met de mogelijkheid dat een locatieonderzoek voor het realiseren van een robuuste school moet worden opgestart. In dat geval is er budget nodig dat wordt opgenomen in de Kadernota 2025.

2.4 Locatieonderzoek huisvesting Taalsmeer

De toestroom van het aantal leerlingen in het nieuwkomersonderwijs is door de uitbraak van de oorlog in Oekraïne in een stroomversnelling geraakt. Er was één taalklas gehuisvest in IKC Triade, maar al snel was behoefte aan ruimte voor een extra groep. Deze ruimte is gevonden in het pand van de nabijgelegen Postduivenvereniging De Telegraaf. Door de uitbreiding van het aantal leerlingen van IKC Triade moest in 2023 een andere ruimte voor deze taalklas worden gevonden. Het is uitgangspunt om beide klassen bij elkaar te houden en het liefst in de nabijheid van IKC Triade. Omdat er in de nabijheid van IKC Triade geen geschikte locatie aanwezig was, zijn de taalklassen begin 2023 verhuisd naar de daklokalen van De Mikado in Aalsmeer-Oost.

Het is om verschillende redenen wenselijk het nieuwkomersonderwijs weer zo snel mogelijk terug te verhuizen in de nabijheid van IKC Triade.

- De leerkrachten van Taalsmeer maken deel uit van het team van IKC Triade en kunnen ook gebruik maken van de expertise (gedragsspecialist) binnen het team. Omdat Taalsmeer tijdelijk gehuisvest is in De Mikado is deze extra inzet moeilijker te realiseren.

- De Hornmeer is centraal gelegen binnen de gemeentegrenzen en daardoor makkelijker bereikbaar. Naar De Mikado wordt leerlingenvervoer ingezet, dat flinke kosten met zich meebrengt.
- Zelfredzaamheid van de kinderen is belangrijk. Zo krijgen de kinderen zwemles in de Waterlelie. Ook hier wordt het kostbare leerlingenvervoer voor ingezet.

Het is een optie om tijdelijke huisvesting te realiseren in de nabijheid van IKC Triade om Taalsmeer weer snel terug te plaatsen. In de Kadernota 2024 is aangegeven dat de kosten voor tijdelijke huisvesting niet opgebracht kunnen worden en dat alle opties nader onderzocht moeten worden.

Als het benodigde budget in de Kadernota 2025 wordt opgenomen en in de begroting wordt vastgesteld, volgt in 2025 een Plan van Aanpak met het verzoek aan de gemeenteraad het budget beschikbaar te stellen.

2.5 Renoveren in combinatie met verduurzamen Jozefschool

Het schoolbestuur van de Jozefschool heeft in 2022 een strategisch huisvestingsplan laten opstellen. Hierin werd geadviseerd synchroon met het onderzoek naar een duurzame klimaatinstallatie, ook onderzoek te doen naar het verbeteren van de gebouwschil. Te denken valt aan dak-, wand- en vloerisolatie. De combinatie van isolatie en installatie heeft een flinke renovatie tot gevolg. Vanaf 2025 is renovatie een voorziening in de onderwijshuisvesting en de verantwoordelijkheid van de gemeente. In deze periode gaan we verkennende gesprekken starten met het schoolbestuur over de kostenverdeling tussen gemeente en schoolbestuur. De uitkomsten worden aan het einde van deze periode in een notitie aan het college en de gemeenteraad voorgelegd.

Ontwikkelingen na 2027

De ontwikkelingen na 2027 zijn afhankelijk van de voortgang en de uitkomsten van de ontwikkelingen in periode ervoor. Daar valt op dit moment inhoudelijk nog niet zoveel over te zeggen, dan ons te beperken tot het benoemen van deze ontwikkelingen. Bij de actualisatie van het IHP wordt hier nader op ingegaan.

Evaluatie

Van de ontwikkelingen in de periode van 2024-2027 wordt het college en de gemeenteraad op de hoogte gebracht door tussentijdse besluitvorming.

Het IHP wordt vierjaarlijks geactualiseerd. Dit proces wordt op dezelfde constructieve wijze gedaan met de partners in het onderwijs, kinderopvang en sport.

Duurzaamheidsaspecten

Elke nieuwbouw, renovatie, verbouw van een schoolgebouw moet voldoen aan de duurzaamheidseisen opgenomen in het vigerende Bouwbesluit.

Bijlagen

Integraal Huisvestingsplan onderwijs Aalsmeer 2024-2039.

Behandeld in B&W-vergadering

27 FEB 2024 . 15.11

Besluit B&W

Conform advies